

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

Радянський шкіл

ОРГАН ПАРТКОМУ,
РЕКТОРАТУ,
ПРОФСПІЛКОВИХ КОМІТЕТІВ
ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО
ДІРЖАВНОГО
ІНСТИТУТУ
ІМЕНІ В. СТЕФАНИКА

Газета заснована 30
вересня 1968 року.

13—20 БЕРЕЗНЯ 1990 р.

№ 8—9 (61—62)

Ціна 6 коп.

Джерело оновлення

ЛЕНІН НЕ БУВ НІ СОЦІАЛЬНИМ ПРОРОКОМ, НІ ПРОЖЕКТЕРОМ. СИЛА ЙОГО БУЛА В УМІННІ ПІЗНАТИ ПОТРЕБИ РОБІТНИЧОГО КЛАСУ, ВСІХ ТРУДЯЩИХ І ВИРАЗИТИ ІХ У СТРАТЕГІЇ І ТАКТИЦІ ПАРТІЇ.

Так записано у схвалених Політбюро ЦК КПРС пропозиціях ідеологічної комісії до 120-річчя від дня народження В. І. Леніна. (1—2 стор.).

До 120-річчя з дня народження В. І. Леніна

Політбюро ЦК КПРС схвалило пропозиції Ідеологічної комісії ЦК КПРС до 120-річчя з дня народження В. І. Леніна, яке минає 22 квітня 1990 р.

Життя 1- діяльність Леніна і сьогодні являє собою зразок служіння великих метів, новаторського підходу до розв'язання складних соціальних проблем. У будь-якого народу і в усі часи діячі такого масштабу користуються заслуженим визнанням і появою. Ім'я Леніна пов'язане насамперед з Великою Жовтневою соціалістичною революцією — подією, яка спровока виришальні вплив на долю країни і світу.

Ленін не був ні соціальним пророком, ні проектировщиком. Сила його була в умінні пізнати потреби ро-

бітничого класу, всіх трудачих і виразити їх у стратегії і тактиці партії. Постійному діалектику-марксисту Леніну однаковою мірою були чужі як косні передсуди догматиків, так і крикливі фрази псевдореволюціонерів. Будучи справжнім новатором у науці і вченнях у політиці, він на ділі продемонстрував, як можна і треба, не відступаючи від соціалістичних принципів, знаходити підходи до їх реалізації у складній і суперечливій дійсності.

В. І. Ленін мав мужність визнати помилкою перші

спроби періоду «воєнного комунізму» безпосередньо утвердити соціалізм шляхом переходу до прямого продуктообміну. Незважаючи на всілякі пропротиви про крах «більшовицького експерименту», відкидаючи надреволюційні лозунги, зовні ефектні, але прямолінійні і спрощені рішення, Ленін вів творчий пошук нових уявлень про соціалізм, розробив принципові положення реалістичної політики пролетарської держави.

Спираючись на досвід перших соціальних перетворень, Ленін зробив висновок, що новий суспільний лад неможливо побудувати на позаекономічному примусі, ігноруванні розво-

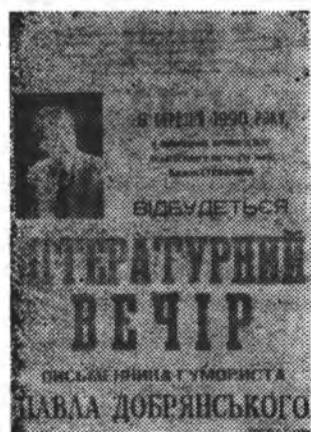
манітності соціальних і національних інтересів, заборонах і казарменій звір'яльністі. Він прийшов до розуміння необхідності матеріальної зацікавленості і пов'язаних з нею економічних механізмів товарного виробництва та обігу, використання потенціалу різних соціально-економічних укладів для розвитку продуктивних сил суспільства. Виходячи з цього, було проголошено нову економічну політику, спрямовану на побудову матеріального фундаменту соціалізму. Саме вона забезпечила прорив із замкнутого кола найгостріших проблем і суперечностей, які революція, здавалось, не зможе розірвати.

В. І. Ленін сформулював положення про соціалізм як «лад цивілізованих кооператорів», тісно пов'язав ідею культурної революції з кооперацією дрібного виробника і з зміною всіх умов життя. Час виникнення правильності ленінської національної політики, ідеї радянської федерації. Вказавши на необезпеку бюрократичного перекручення суті Радянської влади, Ленін добивався утвердження в суспільно-політичному житті принципів народовладдя, громадянської відповідальності, дисципліни і суворої законності, він не мислив соціалізм без використання всього прогресивного в історії. (Продовження на 2 стор.).

Ювілей

7 БЕРЕЗНЯ СПОВНИЛОСЬ 50 РОКІВ ЗАВІДУЮЧОМУ КАФЕДРОЮ НАУКОВИХ ОСНОВ УПРАВЛІННЯ ШКОЛОЮ, ЗАСТУПНИКУ СЕКРЕТАРЯ ПАРТКОМУ ІНСТИТУТУ БОГДАНУ МИХАЙЛОВИЧУ СТУПАРИКУ.

РЕКТОРАТ, ПАРТКОМ, ВИКЛАДАЦЬКИЙ ПРОФКОМ, ЧЛЕНІ КАФЕДРИ Ноуш СЕРДЕЧНО ВІТАЮТЬ БОГДАНА МИХАЙЛОВИЧА З ПІВВІКОВИМ ЮВІЛЕЄМ і ЗИЧАТЬ ЙОМУ МІЦНОГО ЗДОРОВ'Я, ТВОРЧОЇ НАСНАГИ, БАДЬОРОГО НАСТРОЮ, ОСОБИСТОГО ЩАСТЯ І АКТИВНОГО ДОВГОЛІТТЯ.

Про ювілейний вечір Павла Добрянського читаєте на 8 стор.

ВАС ЧЕКАЮТЬ ПОДОРОЖІ

Профком викладачів та працівників інституту отримав такі туристичні путівки:

Угорщина — Югославія — на червень (800 крб., 1 шт.).

Болгарія — на серпень (400 крб., 1 шт.).

Югославія — на серпень (800 крб., 1 шт.).

Зірки
першої
величини

• У СІМІ ЕДИНІ
**Край,
що рідним
став**

Минає п'ятий рік навчання в нашому інституті Альміра Назірова, студентки музично-педагогічного факультету. За п'ять років, що промайнули як одна мить, другою батьківщиною для цієї веселої, милі дівчини з Оренбурзькою стала наше мальовниче Прикарпаття. І не тільки тому, що довго жила тут. Але й полюбила його людей, його пісні і легенди, захопилася творчістю великого Кобзаря і знайшла багато щиріх друзів.

На знімку: Альміра НАЗІРОВА.

Фото В. ДЖИЧКИ.

Щиро вітаємо

з високим званням лауреата Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка Степана ПУШИКА.

по Державних преміях Української РСР імені Т. Г. Шевченка в галузі літератури, журналістики і мистецтва при Раді Міністрів УРСР постановою присудити Державну

премію 1990 року в галузі літератури

Пушину Степанові Григоровичу — за книгу «Стражор», роман «Галицька брама».

У бюро ЦК ЛКСМ України

Бюро ЦК ЛКСМ України стурбоване загостреними ситуаціями у студентському середовищі й пов'язує її з активізацією суспільно-політичних процесів у країні, непослідовністю, повільністю офіційних органів у прийнятті політичних рішень.

У цих умовах VIII пленум ЦК ЛКСМ України звернувся до Верховної Ради УРСР з вимогою вжити заходів по вирішенню найгостріших студентських проблем. Бюро ЦК ЛКСМУ стурбоване відсутністю реакції на пропозиції пленуму, прагненням офіційних структур піти на діалог зі студентством.

У той же час напруженість у вузівських колективах використовують певні сили для дестабілізації політичної ситуації, задоволення власних амбіцій. Вони штовхають студентську молодь на шлях порушення закону,

Широкого резонансу в Республіці набуло притягнення до адміністративної відповідальності за порушення законодавства окремих студентів вузів Києва та Львова.

ЦК ЛКСМУ, Київським міськкомом, Львівським обкомом комсомолу звернулись до прокуратури з проханням опротестувати судові рішення.

Бюро ЦК ЛКСМ України, відстоюючи інтереси студентів, закликає їх, усіх юнаців та дівчат Республіки, проявити стриманість, розсудливість, повагу до законів.

До 120-річчя з дня народження В. І. Леніна

(Поч. на 1 стор.)

У пошуках виходу з хитросплетінь життєвих ситуацій Ленін сміливо відкидав застарілі поступати, на ділі показуючи, що «марксист повинен враховувати живе життя, точні факти дійсності, а не чіплятися й далі за теорію вчорашнього дня, що, як усяка теорія, в країщому разі лише намічає основне, загальне, лише на близькі ся до охоплювання складності життя». (ПЗТ, т. 31, с. 130). Звісі м' не сподівавася зміна тактики, що нерідко приголомшувала його товаришів, і гостра часом критика їх застарілих позицій.

Як відомо, успіх революції в Росії прямо пов'язувався керівництвом більшовицької партії з перспективами світової соціалістичної революції. Однак реальний хід подій не підтверджив цих розрахунків. І на відміну від тих, хто став пророкувати Радянській Росії неминучу поразку, Ленін першим у партії більшовиків узявся за розробку нової стратегії, що ґрутувалася на об'єктивному і всебічному аналізі нових зовнішніх і внутрішніх умов, в яких опинилася молоді радянська республіка.

Ленін не залишив після себе розгорнутої програми соціалістичних перетворень. Але й те, що він встиг узагальнити, не залишає ні найменших сумнівів у виборі шляхів до соціалізму, яке ґрутувалось на природно-історичній самобутності різних країн і традицій народів. Докорінна зміна точок зору на соціалізм означала, що соціалістичний лад не являє собою абсолютного заперечення старого, але з необхідністю повинен включати в себе найвищі досягнення цивілізації.

Проте багатьом новаторським ідеям засновника Радянської держави не судилося втілитися на практиці. Підтвердилися його побоювання, пов'язані з можливим бюрократичним перекрученням суті нової влади. Утвердження сталінського режиму, командно-адміністративної системи привело до насильної уніфікації суспільного життя, наростиючого відчуження

народу від політики, власності і влади, до трагічної деформації партії і дикоредитації соціалізму. В суспільнстві насаджувалося сталінське уявлення про людину як «гвінтік» партійно-державного механізму. З ленінської спадщини силоміць вилучилися дух творчості, демократизм і гуманізм, відкритість загальнолюдським цінностям, розуміння людини як найвищої мети, а не засобу прогресу. Було безжалісно знищено цвіт більшовицької партії, знекровлені всі верстви радянського суспільства. Сталінізм означав не просто розрив з ленінізмом, а й страхливе перекручення самої соціалістичної ідеї у свідомості мільйонів людей. Параడокс історії полягав у тому, що все це сталося під прапором «вірності» ленінським ідеям. В результаті суспільство на довгі роки виявилося скутим жорсткими догмами і передсудами, які позбавили його внутрішнього динамізму, можливостей до саморозвитку і оновлення.

Однією з головних умов здійснення докорінних перетворень, розпочатих у нашій країні в процесі перебудови, стало відродження реалістичного мислення, звільнення суспільної свідомості від хибних уявлень і міфів, що насаджувались протягом десятиліть. Ленінська ідейно-теоретична спадщина, методологія ленінізму послужили при цьому відправним пунктом для всебічного аналізу корінних проблем минулого і сучасності, для розуміння складності і суперечливості соціалістичного розвитку, його рушійних сил.

Ленін внес надзвичайно великий вклад у розвиток філософських основ марксизму в умовах ХХ століття, що радикально змінилися, всебічно розробив і вміло застосував діалектичний метод не тільки у сфері політичної дії, а й в аналізі законів руху суспільства і природи. Як і раніше, актуальна ленінська ідея про союз філософів і природодослідників як нев'януча формула єдності природних, суспільних і технічних наук, комплексу наук про людину. Залишається важливим завданням відновлення справж-

нього духовного образу Леніна як мислителя, утвердження справді науково-стального ставлення до його теоретичної спадщини, значно перекручені і спрошені численними вульгаризаторами.

Сьогодні проявляються дві крайності щодо ленінської ідейно-теоретичної спадщини, з якими не можна погодитися. Глибоко помиляються ті, хто твердить, що нам немає чого вчитися у Леніна, що він і його справи відійшли в минуле. Звичайно, у спадщині Леніна є й те, що вже належить історії, однак ключові його ідеї, самий дух ленінізму продовжують жити і в наші дні. Неправомірні є також прагнення пояснити всю різноманітність і суперечливі процеси суспільності лише посиланнями на Леніна, цитатами з його робіт. Інтелектуальна несміливість, що межує або прямо переростає в інтелектуальне утриманство, заважає була чужою Леніну.

Сам Ленін вважав би абсурдним, якби висловлені ним положення, що відносилися до конкретної суспільно-політичної ситуації, автоматично переносилися в сучасне життя, як істина в останній інстанції. Ні теоретики, ні політики неспроможні заздалегідь передбачити хід подій в усіх деталях, розрахувати його до дрибниць на десятиріччя наперед. Безвідповідальним пророцтвам Ленін противставляв науковий прогноз, що ґрунтуються на аналізі конкретної дійсності. Він завжди віддавав перевагу здоровому розумові людей перед химеричними побудовами проповідників від ідеології.

Після Леніна у світі, в тому числі й у нашій країні, відбулися зміни, які неможливо було уявити на початку ХХ століття. Ці зміни не просто зачепили всі сфери суспільного життя, а й докорінно перетворили обличчя світу. Непередбачені можливості продемонстрували капіталізм. Новий лад став реальністю, але й він виявив поряд із своїми перевагами і негативні сторони тих форм, у яких історично був створений. Питання про співіснування соціальних систем набуло якісно нового змісту. Глобальні проблеми і небезпеки, що постали перед

людством, вимагали переходу від конфронтації до співробітництва народів і держав незалежно від їх суспільного ладу. Долається пряма конfrontація на світовій арені, утверджаються принципи взаємної поваги, суверенітету, дедалі ширшого визнання набуває ідея про пріоритет загальнолюдських цінностей. Нове політичне мислення зустрічає зростаюче розуміння в усому світі.

Перед лицем цих історичних реалій ленінські погляди на характер сучасної епохи, природно, не повинні канонізуватися, винні потребують творчого розвитку з урахуванням сукупного досвіду суспільних перетворень на планеті, нових явищ у світі суспільності. Нове обличчя соціалізму, яке окреється в процесі його якісного оновлення, — це соціалізм гуманний, демократичний. Соціалістична ідея включає в себе моральну вимогу шанобливого ставлення до суверенітету народів, їх способу життя, мови і культури. Вона закликає до суспільного співробітництва, добросусідства і миру, рішуче відкидає будь-які форми насильства і беззаконня.

Звільнюючи спадщину Леніна від догматичних нащарувань, перекручені і фальсифікації, партія бачить у ній одне з найважливіших джерел свого ідейного і політичного оновлення, науковий метод і ефективний засіб пізнання і перетворення об'єктивної дійсності.

Зрозуміло, звернення до ленінських ідей сьогодні є простим поверненням назад до Леніна, це рух уперед разом з Леніним. Мова йде, з одного боку, про повернення ленінських ідей до розряду реальних, бо в минулому вони значною мірою лише проголосувались. З другого — гостро необхідні глибокий аналіз сучасних процесів життя нашого суспільства, нові теоретичні оцінки і висновки, обґрунтовані рекомендації для здійснення політики перебудови. В кінцевому підсумку успіх справи залижатиме від того, якою мірою нинішнє покоління марксистів зуміє самостійно розв'язати проблеми, що стоять перед ним,

спираючись на ленінську спадщину, все прогресивне в світовій суспільній думці, науці, культурі.

120-а річниця з дня народження Леніна — великий мислитель і революціонера — не привід для організації помпезних заходів. Ленін вважав, що ювілей повинен слонукти до осмислення пройденого шляху, зосередження уваги на нерозв'язаних завданнях. Не гучних фраз, залевні і обіцянок чекає від комуністів країни, не ритуальних клятв у наслідуванні ленінських принципів, а насамперед конкретних дій, практичних результатів проголошеної політики. Від діяльності КПРС величезною, якщо не вирішальною мірою залежить доля перебудови, а значить, досягнення нового обличчя соціалізму. Напередодні ХХVIII з'їзу КПРС ленінський ювілей повинен стимулювати якісне оновлення партії, справжній передбову діяльністі всіх її ланок. У відродженні і розвитку широкій внутріпартийній демократії партія бачить гарантію від консерватизму і догматизму.

У звязку з 120-річчям з дня народження В. І. Леніна запропоновано розгорнути відповідну політичну і організаторську роботу в органічному звязку з підготовкою до ХХVIII з'їзу КПРС, загальнонародним обговоренням проекту політичної платформи партії.

У теоретичній роботі основну увагу зосередити на дальшій розробці ідеології оновлення з урахуванням ленінської теоретичної спадщини, на творчому осмисленні історичного досвіду суспільної практики. В ідеологічний, масово-політичний роботі серед трудящих, особливо молоді, поставити в основу роз'яснення ідей гуманного, демократичного соціалізму і завдань революційної перебудови. Вести широкий конструктивний діалог партії з різними демократичними суспільними групами і рухами.

Прийнято рішення провести урочисті збори в м. Москві, на яких з доповіддю виступить М. С. Горбачов.

Намічено основні заходи, присвячені 120-й річниці з дня народження В. І. Леніна...

Демократичному суспільству — демократичну партію

17—20 лютого 1990 року в Івано-Франківську збиралася ініціативна група комуністів із 31 партійної організації міста та області, що поставила собі за мету об'єднати комуністів, які на ділі прагнуть корінної перебудови політичного і внутріпартийного життя.

Ініціативна група констатує, що серед комуністів області, як і республіки в цілому, викристалізуються різні підходи до майбутнього Комуністичної партії України. Одні зберігають вірність нині діючим організаційним принципам, інші — передбачають організаційний розрив з КПРС. Частина комуністів, не знаходячи відповіді на питання політичного життя, увійшла в новітні громадські організації. Окремі члени КПРС стали на позиції протиєжні соціалістичним ідеалам.

На думку ініціативної групи, оптимальним є шлях послідовної демократизації Компартиї України, збереження її орга-

нізаційної єдності, згуртування комуністів на принципах гуманного, демократичного соціалізму, який розглядається не як мета, а як засіб руху до намічених ідеалів.

НАШІ ОРІЄНТИРИ

1. Створення суверенної, демократичної, правової Української держави, гуманного і висококультурного громадянського суспільства.

2. Досягнення реальних політичних, економічних і духовних свобод кожного громадянина.

3. Рівноправної діяльності політичних партій і громадських організацій.

4. Створення суспільства високої правової культури, утвердження найближчим часом принципу департійності суддів.

5. Національне відродження українського народу, утвердження демократичних традицій, взаємовідносин між людьми різних національностей.

6. Перетворення народного господарства Україні

ни у високоефективне на основі ринкової економіки, незалежної зовнішньої економічної діяльності.

7. Повне оздоровлення навколошнього середовища, докорінне поліпшення охорони природи.

8. Вироблення нового соціального законодавства, яке б урівноважило стрімкі процеси матеріального і соціального розвороту суспільства, не допустило дальшого зубожіння трудящих. Натомість відкрило дорогу особистій ініціативі і підприємливості.

9. Свобода совіті, ліквідація будь-яких обмежень прав віруючих, створення реальних умов для вільного виконання релігійних обрядів.

Найближчим часом політичною основою суспільства стане багатопартійна система, яка буде допускати тільки демократичні методи боротьби за владу, вільну конкуренцію ідей, тому ініціативна група закликає всіх насправді відданих перебудові комуністів об'єднатися в

партийний клуб, покликаний сприяти оновленню партії, як парламентської, з мінімальним апаратом, підпорядкованим партійним масам.

Моральною основою діяльності партії має стати обсолютна цінність людини, утвердження таких норм стіважиття, при яких розвиток кожного є основою розвитку всіх. Тому ініціативна група ставить питання про відмежування та притягнення до відповідальності тих, хто нинішніх людей у період становлення громадянських репресій, зриється з корупцією частиною суспільства, привів його до кризи.

Ініціативна група.

Від редакції: ініціативна група повідомляє, що свої пропозиції з приводу організації та налагодження роботи партійного клубу відповідно до зважувань ініціативної групи, відповідно до адресу: 284000, м. Івано-Франківськ, вул. Щевченка, 57, редакція газети «Радянський педагог» (індивідуальний груп).

УГД

РЕКТОРАТУ І ПРОФКОМІВ ІВА ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМ. В. ОХОРОНІ ПРАЦІ І ЗДІЙСНЕННЮ САНІТ

1. Завершити капітальний ремонт головного корпусу інституту.

Зокрема:

- ліквідувати протікання даху;
- замінити труби холодного і гарячого водопостачання;
- забезпечити нормативний температурний режим в лабораторіях, аудиторіях №№ 03, 05, 09, 101, 108, 118;
- провести ремонт каналізації.

ІІ кв., відп. комендант корпусу, Кланічка В. М., Копасєв О. В., АГЧ.

2. Капітальний ремонт учбових другого і третього корпусів.

ІV кв., відп. коменданти корпусів, Батюженко І. В., АГЧ.

3. Замовити проектно-кошторисну документацію на будівництво приміщення Інститутської їdalyni.

Протягом року, відп. Кононенко В. І., АГЧ.

4. Завершити роботи по розширенню їdalyni санаторію-профілакторію «Здоров'я».

Листопад, відп. Ласійчук П. О., АГЧ.

5. Вибірковий ремонт п'ятого корпусу.

Зокрема:

- забезпечити опалення всіх приміщень згідно встановленого температурного режиму шляхом заміни радіаторів та усунення інших перешкод;
- належним чином закріпити дверні коробки, переобладнати віконні кватирки;
- настелення паркетної підлоги в медпункті, а також в лабораторіях і кабінетах, що передбачено нормами техніки безпеки.

Серпень, відп. коменданти корпусу, Стельмахович М. Г., Лесюк М. П., Грицюк Б. А., Шумейко І. М., Гришай І. Я., лікар інституту, АГЧ.

6. Заміна паркетної підлоги в фойє актового залу.

Травень, відп. комендант залу, Ризюк В. В., АГЧ.

7. Благоустрій території інституту зі сторони вулиць Шевченка і Пушкіна.

Вересень, відп. Фіголь М. П., АГЧ.

8. Вибірковий ремонт гуртожитку № 4.

Зокрема:

- обладнання кімнат відпочинку для студентів;
- ремонт і часткова заміна меблів;
- заміна лінолеуму на коридорах.

Серпень, відп. комендант, АГЧ.

9. Вибірковий ремонт гуртожитку № 5.

Зокрема:

- ремонт дверей;
- ремонт і часткова заміна меблів;
- перенесення електричного щита з насосного приміщення.

ІІІ кв., відп. комендант, Фальчук О. С., АГЧ.

10. Поточний ремонт гуртожитку № 2.

Зокрема, переобладнання фойє і заміна в іному меблів.

Серпень, відп. комендант, АГЧ.

11. Обладнання необхідної звукоізоляції в учбових корпусах музично-педагогічного факультету.

ІV кв., відп. комендант, Батюженко І. В., АГЧ.

12. Розпочати будівництво нового студентського гуртожитку, надати допомогу будівельникам шляхом формування студентських загонів.

Протягом року, відп. Кононенко В. І., Хмельовський П. М., декани.

13. Привести у відповідність до норм охорони праці і противажної безпеки майстерню виконрабської бригади.

Зокрема:

- встановити вентиляцію для відсосування тирсі;
- відремонтувати дах і робоче приміщення майстерні;
- наказом по інституту визначити відповідальних осіб і видати їм допуск до роботи на діючих станках;
- забезпечити майстерню необхідною наочністю з техніки безпеки.

ІІ кв., відп. виконраб, Сабан М. І., Шидловський В. І., АГЧ.

14. Створити нормальні умови роботи в оглядовій ямі автогаража.

ІІ кв., відп. зав. господарством, АГЧ.

15. Повністю доукомплектувати кутки і щити ящики з піском, пожрюкавами, вогнегасниками

І кв., відп. Сабан М. І., Шидловський В. І., коменданти, АГЧ.

16. Закрити всі розподільні електроощіти на замки

І кв., відп. Фальчук О. С., АГЧ.

17. Забезпечити всі електроощітові приміщення:

- діелектричними кілимками;
- діелектричними рукавицями;
- порошковими вогнегасниками;
- гумовими ботами.

ІІ кв., Фальчук О. С., АГЧ.

18. Провести заміри електроосвітлення в робочих та учбових приміщеннях і довести його до встановлення норм (в т. ч. освітлення робочих місць піаністів і концептмейстерів).

ІІІ кв., відп. Фальчук О. С., Василишин Б. В., Шидловський В. І., декани, керівники підразділів, АГЧ.

19. Електрифікація дендропарку «Дружба», забечення його засобами малої механізації.

І кв., відп. Сельський В. К., Стефанів І. І., АГЧ.

20. Встановити вентиляційну решітку в скрині хождоїль літературні абонементу бібліотеки, настелити паркетну підлогу в читальному залі викладачі обладнати цей зал настільними ламами.

ІІІ кв., відп. Старostenko Р. А., комендант, АГЧ.

21. Привести до норм умови праці в лабораторії НДС.

Зокрема:

- запобігти поширенню «грибка»;
- обладнати вентиляцією.

ІІ кв., відп. Федорчак П. С., Копасєв О. В., АГЧ.

22. В усіх аудиторіях обладнати санітарно-техніч куточки.

І — ІІ кв., відп. декани, зав. кафедрами

Хмельовський П. М., АГЧ.

23. Радіофікація головного і п'ятого корпусів інституту.

І кв., відп. Яцура М. М., Дмитерко М. І., коменданти, АГЧ.

24. Впорядкувати навантаженість на телефонну пістанцію інституту.

ІІІ кв., відп. АГЧ.

25. Обладнання філіалу студентського клубу в головному корпусі.

ІІІ кв., відп. Хмельовський П. М., Риз В. В., АГЧ.

РДА

І-ФРАНКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО СТЕФАНИКА ПО ПОЛІПШЕННЮ УМОВ ІННО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАХОДІВ НА 1990 РІК.

26. Організація роздаточних продуктових лотків на поверхах в учебному корпусі № 5.

І кв., відп. декани, голови профбюро, Хмельовський П. М..

27. Обладнання кафе-пельменної і гріль-бару в учебному корпусі № 5.

ІІ кв., відп. Кононенко В. І., Костишин Ф. Ф., Хмельовський П. М., АГЧ.

28. Обладнання в новому приміщенні музею освіти Прикарпаття.

ІІ кв., відп. Василишин Б. В., Гаврилів Б. М.

29. Обладнання музею археології.

І кв., відп. Заборовський Я. Ю., Кочкін І. Т.

30. Обладнання побутових приміщень для техпрацівників в учебному корпусі № 5.

І кв., відп. коменданти корпусу.

31. Провести капітальний ремонт і дообладнання туалетних приміщень.

ІІ кв., відп. коменданти, АГЧ.

32. Обладнання кабінету функціональної лабораторії при медпункті для працівників і студентів.

І кв., відп. Василишин Б. В., лікар інституту, Костишин Ф. Ф., Хмельовський П. М., АГЧ.

33. Обладнання в гуртожитках № 2 і № 5 спортивних кімнат.

ІІ кв., відп. Яценюк В. Х., коменданти.

34. Переобладнання спортивплощадки біля гуртожитку № 4.

ІІ кв., відп. Яценюк В. Х.

35. Доукомплектувати штати медпрацівників інституту.

І кв., відп. Кононенко В. І., Костишин Ф. Ф.

36. Організувати на базі спортивно-оздоровчого табору в Микуличині в серпні місяці зміну відпочинку батьків з дітьми.

ІІІ кв., відп. Костишин Ф. Ф., Малахівський В. С.

37. Організувати виїзди на відпочинок в названий оздоровчий комплекс студентів і працівників інституту в відходні і святкові дні.

Протягом року, відп. Хмельовський П. М., Костишин Ф. Ф.

38. Оздоровити не менше:

- в санаторії-профілакторії «Здоров'я» 120 чол.;
- в санаторіях 35 чол.;
- на базах відпочинку 50 чол.;
- через дієтичне харчування 50 чол.;

Протягом року, відп. Костишин Ф. Ф.

39. Ремонт художньої і оздоровчої бази в селищі Ворохта.

ІV кв., відп. Фічора І. В., АГЧ.

40. Поточний ремонт спортивного комплексу (ремонт підлоги, душових, роздягалок, огороження решітками (сіткою) — радіаторів, вікон і стін).

ІІІ кв., відп. Яценюк В. Х., АГЧ.

41. В інститутському таборі «Зірка»:

- встановити спортивний манеж;
- побудувати два будиночки-котеджі для відпочиваючих;
- вирішити питання про відведення загальної ділянки під нове будівництво;
- виготовити проектно-кошторисну документацію на будівництво нового спального корпусу;
- завершити спорудження складу;

До 15 травня, відп. Малахівський В. С., Костишин Ф. Ф., Хмельовський П. М., АГЧ.

- обладнати водоймище для зовнішнього вогнегасіння;
- укомплектувати пожежні крани викидними рукавами і стволами;
- обладнати евакуаційне освітлення;
- відремонтувати котел для варіння, електропаєльник, протирочну машину;
- провести реконструкцію каналізаційної системи;
- благоустрої території, ремонт ігрового і спортивного інвентаря, лавочок, альтанок;
- переобладнати систему поверхневого електроосвітлення на підземне, кабельне;
- поточний ремонт спальних корпусів, харчоблоку, медпункту, допоміжних приміщень;
- заміна частини меблів та іншого твердого інвентаря;
- реконструкція фонтанчиків питьової води.

42. Вийти з пропозицією до зборів трудового колективу про виділення:

- за рахунок коштів соціального розвитку 8 тис. крб. на культурно-масову, спортивно-масову роботу і оздоровлення викладачів і працівників;
- за рахунок зекономлених коштів 4 тисячі крб. на будівництво залізничної платформи-стоянки для садівницького товариства «Освітляни».

І кв., відп. Кононенко В. І., Костишин Ф. Ф.

43. Працівникам (крім викладачів), які виховують троє і більше дітей до 12 років і позитивно характеризуються по роботі, надавати додаткові дні із збереженням заробітної плати до чергової профідпустки, а саме: троє дітей — три дні, четверо дітей — чотири дні т. д.

Протягом року, відп. Кононенко В. І., Костишин Ф. Ф., Татарчук А. І., декани ф-тів, керівники підрозділів, профгрупогри.

Профкоми, комісія викладацького профкому по охороні праці і техніки безпеки (голова Сабан М. І.) спільно з ректоратом організують виконання передбачених заходів і робіт, що включені в угоду, домагаються змінення дисципліни, підвищення продуктивності і якості праці людей, зайнятих на запланованих роботах, здійснюють систематичний контроль за ходом виконання угоди; у вересні 1990 року і січня 1991 року звітувати про її здійснення перед трудовим колективом.

Відповідальні за всі заходи і роботи, що передбачено виконати, проректор по АГЧ ІВАНИЦЬКИЙ Б. С.

Угода затверджена 15 лютого 1990 року на спільному засіданні профкомів і ректорату.

Ректор інституту

В. І. КОНОНЕНКО.

Голова профкому професорсько-викладацького складу і працівників інституту

Ф. Ф. КОСТИШИН.

Голова профкому студентів

П. М. ХМЕЛЬОВСЬКИЙ.

ЛІСТИ ПРО ПАРИЗЬКУ КОМУНУ

Тема «Паризька Комуна та Україна» досить добре вивчена, але поза увагою дослідників залишилися цікаві листи з Паризькою Академією Іоніна до студента Віденського університету, пізніше видомого українського фольклориста Мелітона Осиповича Бучинського (1847—1903). Нам невідомо, як уродженець Полтавщини чи Харківщини познайомився з нашим земляком (нар. у тепер. Івано-Франківську) і як попав у Францію, але саме він залишив нам безпосередні враження від незадовітних подій Паризької Комуни, написані українською мовою.

15 березня 1871 року А. І. Йонин у листі до М. О. Бучинського з розділом повідомляв, що «пропав лукаль Вона-парти», зразу як гнида, тобто імператор Наполеон III, уточнивши далі, що, на жаль, «тільки маленька горсточка людей, як слід, стоїть за волю і правду людську, а останні (направляють) свій віз поломаний у стару колю і знову сплюндрують усе діло. Побачите!». Така невпевненість у тому, що народ може перемогти, пояснюється тим, як правильно підмітив А. І. Йонин, що «дуже, дуже темний народ ще усюди, дуже, дуже багато війська на усякий случай, дуже, дуже багато оружжа (...) і дуже, дуже багато лукального панства, що пильно дотядає, щоб тварюка паслась мовчки, плодилася рясно і робила їм у користь».

У листі від 30 березня 1871 року А. І. Йонин досить детально та історично правдиво описав причини виникнення Паризької Комуни, її проголошення,

зробив цікаві історичні паралелі. Після падіння Наполеона III французька реакція дещо оговталася, і «велика реакційна робота підкопує зо всіх боків молоду республіку, і як болить серце од жалю, що тільки маленька частина людей з розумом кохає волю людську й правду». Цей підривний роботи проти власного народу сприяла присутність німецьких окупантів: «німецька сила сторожить половину фортів, що дивляться своїми гарматами на Паризькі».

Захищені дулами німецьких гармат, реакціонери сподівалися, «що ніхто не перешкодить (не перешкодить... — В. П.) ім докінчати руйну біodalашного народу». Вони заборонили 6 «найбільш народних журналів» і наказали здати всю зброю, бо, як писав А. І. Йонин з Паризька, нібито «сякі й такі пройдисвіти смушають людей, підштовхують на злодійство, хочуть палити з гармат у город (Паризькі — В. П.) та чинити пожежу, грабжі і кражу...». І тут А. І. Йонин зробив дещо несподіване, хоч і исторично виправдане порівняння. «Згадайте нашу Січ, — писав він у листі до М. Бучинського, — згадайте не нашу Катерину (І. — В. П.), що, зруйнувала єї нишком, як військо московське повертало з оружну січову силу — Туреччині і як, здихавши, повернула у кріпацтво нашу нещасливу Україну — заманивші у панство ко-зачу старшину. — Згадайте се, кажу — та й подивітесь на Паризькі». Такий погляд на Запорізьку Січ був загальноприйнятим, а тому не будемо сперечатися про її демократичні принципи. У міркуваннях А. І. Йонина вражає інше

— у будь-яких політичних обставинах реакція вдається до лозунгів про потребу врятування народу від... народу!

Проте французькі трудящі зразу ж розгадали страшний маневр рідної реакції. «Згадали вони батьківські й свої думки, бачучи, — писав 30 березня 1871 року А. І. Йонин, — що знову після «Марсельєзи» (тут і далі французькі терміни подають в українській транскрипції — В. П.) та других слів народної волі, що за облогу (німецькою армією. — В. П.) усіх підтримувало і веселило серце, — що діло, кажу, йде знову до робочого ярма на фабриці... щоб робити волову роботу у панську кишеню... Подивились на свою рушниці, на гармати, що роблені за облоги на збірні гроші єго ж таки руками. Піднявся вгору дух усієї голоти після гарячого слова правди й волі на рядах (на мітингах. — В. П.)...».

Далі А. І. Йонин уточнив, що «ті, що хотіли боронити город од злодіяк — самі повтікали у Версаль. Там далі на Отель де віль (ратуша) зачвервініло драпе руж (червоний прапор. — В. П.). Навколо вирости барикади (...). Зробилась революція!!!! Учора було прагнене об'явлення. Комон (Комуна). — В. П.) у Отель де віль: гармати громіли, музика грала, народ репетував: Вів ля Республік, Вів ля Комюн (Хай живе Республіка. Хай живе Комуна. — В. П.)».

Цікаво, як описує наш очевидець реакцію французької буржуазії на початку 18 березня. Побачивши, що «се революція не політична тільки, а соціальна, бо почули слово

інтернаціонал, побачили червоне драпе, почалася реакційна робота (Звісно, панське діло). Свій лист до М. Бучинського А. І. Йонин закінчив впевненістю у перемогу Паризької Комуни: «У Версалю кують речі недобрі, та сили нема спинити нової Паризької Січі!».

Наступний лист датований 11 травня 1871 року. У ньому А. І. Йонин повідомив своєю адресату про жорстокі бої у Паризькій Комуні: «У Версалю кують речі недобрі, та сили нема спинити нової Паризької Січі!».

Не здійснилися сподівання А. І. Йонина — французька провінція вчасно не прийшла на допомогу Комуні. 28 травня 1871 року після 72-денного існування впала Паризька Комуна, «Нечиста сила», за словами А. І. Йонина, почала жорстоку розправу над її учасниками. Не уникнув карій уродженець України, «попав і я й у кіті, що (хоч. — В. П.) сидів собі мовчки у себе в хаті». Останнє уточнення скоріше для французької цензури, бо з усіх листів добре видно, що він був не пасивним учасником описуваних подій. Спочатку під вартовою поволоки його у Версаль, де «у неволі під дождями

та під кулями у калюжках» перебував деякий час. «Трохи не вбили, — писав А. І. Йонин 14 січня 1872 року, тобто вже після звільнення з каторги, Після слідства його зіслали до форту «Бойядр», «що змурований у самісінькому морі»; та й бідував я там-ки у тяжкій неволі і роботі арештанській». А далі після тримісячного ув'язнення «потяглише на поnton «Ля Фондр» (корабель — тюрма. — В. П.) та сидів я на ньому у зализній клітці (15 метрів і 5-ть на 60 чоловіків) знову три та-ки місяці з половиною, то далі, як попоїли мене добре воши 7 місяців (...) випустили», — так описав свої поневіріння А. І. Йонин.

Тепер для громадянині російської імперії почалися нові випробування — посольство довго не видало А. І. Йонину паспорт, бо як він писав до М. Бучинського, «орел російський дуже пильно приглядається до мене у свої чотири ока (царський орел був двоголовим. — В. П.), а він дуже ласий до чоловічого м'яса».

Протягом лютого-березня 1872 року з Паризька А. І. Йонин надіслав ще декілька листів, в яких писалося про більші тerrors, робилися перші підсумки недавньої Паризької Комуни. 5 лютого 1872 року він писав, «яку гарну історію понаписували пані ляхи про козаччину. Як згадаєш, що казано по тих архівах, то наче чуєш, що нині брешуть про комуну всезавітні пани. Отже, мені здається, що є дві правди в історії: панська й людська». «Багато треба ще ждати, — уточнив він далі, — щоб зібрати у купу, що записують нишком, а часом дають таки до другу — люди». Але вже у ці трагічні дні можна зробити основний висновок: «...хай наука ся не загубиться, як приде наш

час». А поки що «будемо держаться гречкосів та хліборобів — та нести у живому союзі братства й товариства — проміж їх наукі вірну, не брехливу (людську, а не панську)».

Тільки у кінці 1872 року вдалося А. І. Йонину повернутися на Україну, куди, як він з гіркотою писав до М. Бучинського 7 грудня, «прихав додом живий-здоровий тілом, але не духом». «Дуже сумно у нас на Вкраїні. Мряка непроглядна усе, куди тільки не зиркнеш». Незважаючи на всі труднощі і переслідування, він вірить, що навіть «мена горстка людей, що перестояла досі», зуміє розігнати «густі хмарі, що нечиста сила роз'яла перед очима».

М. Бучинський мораль но і матеріально підтримував А. І. Йонина, надіслав йому гроши. А у своїх відповідях до нього на Паризькій Комуні, «канкан версальський» і просив більше і точніше писати і «подати мені нарис нинішніх діл у Франції», — бо заглушені домашнім криком (у листі М. Бучинського писав, що австрійський обсолютизм і реакція довели всі справи «до безкрайного фанатизму»), маючи з заграниці чуємо, маючи знаємо французькі партії і їх органи; сих постійних подаєте мені барву (коли яку мають), котрі ще спосібні чести, а котрі найдужче, де о кривдах соціальних мов...».

Ми навели досить широкі уривки із листів А. І. Йонина, що є чи не єдиним безпосереднім відгуком учасника Паризької Комуни про ці незабутні події. Вони, на жаль, досі залишилися поза увагою і не стали об'єктом глибокого вивчення. Адже це ще одне свідчення українця, і написані листи зразу ж після цієї чи іншої події.

В. ПОЛЕК,
доцент кафедри української літератури.

НА ВЕСЕЛІЙ ХВИЛІ

Шановні друзі, не за горами 1-ше квітня. Напередодні всесоюзного Дня гумору ми пропонуємо ваші увазі кілька студентських усмішок. І запрошуємо всіх взяти участь в нашему гумористичному марафоні. Чекаємо вас у редакції [каб. № 209] з усмішками, карикатурами, фотоожартими, епіграмами, пародіями тощо. Найдотепніші з них будуть опубліковані в газеті «Радянський педагог».

* * *

Професор до студента:
— Ви мені повинні складати англійську мову, а складаєте, наскільки я розумію, іспанську.

— Вибачте, професоре. Невже сьогодні вночі я знову сплатув підручники?

* * *

Студент звертається до викладача:

— Ви згадні, що іспит — це лотерея?
— Певною мірою, так.
— Тоді, можливо, мені тягнути не білет, а відразу оцінку?

* * *

Студенте Іванчук, що ви на сьогодні вивчили?

— Анатомію середньої кінцевики, — байдорі відповіє студент.

* * *

За одну ніч вирішив підготуватися до екзамену студент Віктор Парамонов. З цією метою він вийшов у Заполяр'я, де ніч траєва, як відомо, шість місяців.

Праці-надійну охорону

що стане, сподіваюсь, добре основою в зміненні співпраці викладачів і студентів, так необхідно в умовах пошуку шляхів активізації перебудови вузу.

По-перше, в попередні роки нашарувалося чимало незвіршених проблем, а тому довелося немало часу витратити на відбір тих заходів, виконати які належить в першу чергу. Працівники АГЧ збільшили обсяг робіт, ректорат зміцнив матеріально-технічну базу, але до самовдовolenня немає підстав. Багато років, наприклад, у зимовий період не здавались опалюються ряд приміщень в головному учищому корпусі. Наобічно і заплановано з цього приводу чимало, але від одних слів і планів людям не тепліше. А за такі, м'яко говорячи, упущення і відсутність виконання обов'язків відсторонити винних не грішно.

що вони доповнять і збагатять саму угоду і допоможуть краще її здійснити.

Надалі вироблення її проекту, як на мене, - варто починити не пізніше початку листопада, щоб до кінця року завершити. Можна почати цю справу із своєрідних міні-угод між факультетами і адміністрацією інституту. А еже на їх основі готовувати загальні-інститутську.

З наступного року необхідно іти далі: перейти до вироблення колективної угоди між ректоратом і трудовим колективом, потрібно в якій вже давно нарешті. Вона повніше могла б відобразити вирішення різноманітних соціальних проблем.

Профком, якщо підсумувати зроблене, на сьогодні має підстави для задоволення від двобою з ректоратом, бо відвояовано ряд

слід підтягнутися профбюро філфаку, науково-дослідного сектору, піонерського табору, деяким іншим підрозділам інституту.

Будуть додаткові складнощі й від того, що на багато заплановані роботи до цього часу нема кошторису витрат. Тому важко судити про їх планову ефективність. А слід би особливо дбати про раціональне використання грошей в умовах підзвізу. Ми ж більше дебютуємо на мізерні відома відома — катастрофічно не вистачає робочих рук. Але вихід тут, вважаю, є. З числа працівників інституту та студентів укомплектувати добровільно ремонтні бригади, забезпечити їх необхідним матеріалом, інструментами і найближчим часом направити на роботу в «Зірку».

Ось так коротко про угоду. Проте укладти її — це тільки дати старт потрібній справі. Успіх же вирішать наші спільні зусилля, як з боку колективу інституту так і його адміністрації та профспілок.

Ф. КОСТИШИН.
Голова профкому професорсько-викладацького складу і працівників інституту.

ГОРОСКОП

Березень

21 березня в 0 годин 19 хвилин Сонце із зодіакального знаку Риб увійде в знак Овен. З цього часу народжується новий астрологічний рік. Покровителем року 1990 — буде Юпітер. Діти, що народяться цього року, особливо в другій половині, життєздатні, комунікаційні, обдаровані, про них можна сказати: «народжені під щасливою зорею». Особливо запам'ятецься цей рік творчим людям — у них є шанс реалізувати заповітну ідею. Критичними [несприятливими для починання і активної життєдіяльності] будуть періоди з 25 березня по 7 квітня та з 2 червня по 19 червня. Тому для гармонії з Космосом не радимо в цей час планувати весілля, міняти роботу і квартиру, перенавантажуватися. З негативних аспектів по гороскопу можна відзначити нестійкість в економічному і політичному керівництві країною до середини червня і позитивні зрушення після 10 серпня. Критичні дні для всіх знаків у березні: 13, 21, 27. А тепер — прогнози для знаків зодіаку. Ось як їх подає всесоюзний щотижневик «Собеседник».

* Овен [21. 03.—21. 04].

У вас буде неймовірна кількість роботи, будуть пригнічувати і заважати безкінечні інтриги партнерів. Не радимо планувати і починати нові справи. Ваше біополе в цей час досить послаблене, а це може відбитися на зниженні імунітету, хворобливих, психосоматичних станів, можливі госпіталізації, зниження життєвого тонусу. Після 21 березня становище почне відправлятися, з'являється шанс на успіх і почнеться новий дворічний життєвий цикл. Поставтесь до себе уважніше. Якщо з'явиться новий партнер, то скоріше це буде людина, яка принесе вам щастя, відкриє нові горизонти творчості та ідей. Будьте пильні 12, 20, 29. Дні, які принесуть вам успіх: 13, 18, 24, 31.

* Телець [22. 04—21. 05]

Цей місяць для вас дозвілля насычений цікавою інформацією. Справжні друзі допоможуть у вирішенні деяких несподіваних проблем. В цей час ви дізнаєтесь про себе і своє оточення багато нового. В результаті зміниться традиційні погляди на життя, любов, посилюється потяг до прекрасного, і, окрім цього, доля підкіні несподіваній фінансовий подарунок, про який і не мріяли. З другої декади може різко загостритися почуття ревнощів до партнера, тому контролюйте свої емоції і не перевторюйтесь в despota. Якщо зможете це почутия подолати, то кінець місяця і початок квітня будуть насычені позитивними емоціями. Активність принесе вам удачу 10, 25, 31. Будете чимось незадоволені 15, 19, 23, 29.

Близнюки [22. 05—21. 06]

Місяць сприятливий для виявлення професійних і творчих здібностей. Комунікативність Близнюків допоможе оточуючим подолати протиріччя і виявити нові, позитивні сторони співробітництва. Близнюки люблять рух і, можливо саме в березні вони матимуть хорошу перспективу для близьких і дальних подорожей, філіата, особливо в другій і третьій декадах березня. Можете

Фотоконкурс

«Я ВДЯЧНА ДОЛІ, що ТЕБЕ ЛЮБЛЮ...»

Поетичний світ вчителів української мови і літератури СШ № 18 м. Івано-Франківська, матері двох синів Марії Бушан по-жіночому вразливий, емоційний, чутливий до найменшої несправедливості і фальши, Колізії власної долі, нелегкі виробування життям, проїховши крізь серце, у неї якось природно й органічно трансформуються у щирі віршовані рядки, в яких — тривога і біль, надія і радість.

Зрештою, про це краще скажуть поезії Марії.

* * *

А роки поспішають... Так, Не очуяла, як змирилась... Тільки як тепер бути, які? Помилилася... Помилилась!

Всі кудись поспішли знов, Я спікнулася — і застигла. То вмирала чиясь любов, Розтоптати її не встигли...

Як добре, що Ви є. Хіба є в тому зле? ..Коли будення виспіє у сутінь, Коли зајура серце забере з думками, що в безсилі на розпутті...

Мені Вас бог, напевно,

* * *

в гості шле... В той вечір я вже зовсім не сама: 'Невимушена і відверта мова, I посмішка, i жарт, а втім — не змова, Нічого з гри життєвської нема.

мене... Той долі дар нежданно промінне. ...Чекала Вас. Ви не прийшли сьогодні... To ще для когось ми на сеїті e...

Оце й усе — Ви є на світі цім: Зненацька моїх буднів доторкнулись, A я душою-пахом стрепенулась, A то б замерзла в голоді німім. Як добре, що Ви є на світі цім, Послішнім, волелюбним і холоднім... ..Чиясь жага знеболює

Забудь усі образи і жалі I слів терпких колючі бур'янини із серця викинь. Залиши зернини Любові нашої. Народжені не в злі Мої образи — сироти малі... Марія БУШАН.

* * *

САМОДІЯЛЬНІСТЬ-ТЕЖ НАВЧАННЯ

Того тижня студентський клуб нашого інституту план по оплесках перевиконає. І зробив це завдяки концепту, присвяченому Дню 8 Березня. Підготовував же його факультет іноземних мов.

Олески і шире захоплення грою і співом студентів та викладачів — це перше враження від концерту. Друге ж — це майже професійна майстерність виконавців. Звідки ж така вправність?

З цим запитанням ми й підійшли до одного з організаторів вечора, старшого викладача кафедри англійської мови Л. К. Уварової.

— У нас немає професійних виконавців. Все, що ви бачили на сцені — художня самодіяльність. Правда, організована вона, гадаю, дещо серйозніше, ніж на більшості фаху�향тетів. Справа в тому,

що робота зі словом і піснею у нас входить у сам навчальний процес. Прикладом, два рази на тиждень студенти займаються у факультетському хорі. Відвідування його є обов'язковим.

— Але, Ларисо Костянтинівно, навіщо додаткова тратна часу на заняття співом? Адже у вас не мувпред?

— Ну, по-перше, вміти співати мас кожен вчитель, який вчитиме дітей слову. Та й, по-друге, студенти на хорі самі вчаться, розучуючи англійські та німецькі пісні. Це їм допомагає тренувати вимову і звикати, я б сказала, залюблуватися у мелодіку чужої мови.

— На концерти був не тільки хор. Представились й інші естрадні жанри. І теж на високому рівні. Звідки це?

— Якоюсь мірою це теж

пов'язано з хором. Поясню чому. На його заняттях можна без особливих труднощів виділити хороших читців, музикантів. Словом, підшукувати для самодіяльності найліпші кадри. Нам тут вдається підбрати навіть серйозні акторські кадри. Приміром, на цьому вечорі двоє студентів - другокурсників А. Фурда та В. Заборов грали пантоміму «Студент і викладач». Реготав весь зал. І це не заслуга якихось сценаристів і режисерів. Все повністю придумане цими хлопцями.

— Що ж все-таки заставляє майбутніх мовників займатися у самодіяльності? І чому на факультеті таку особливу увагу приділяють, крім хору, всім іншим жанрам?

— Річ у тім, що кожна форма самодіяльності у нас доповнює навчальний процес. Ви звернули увагу, на вечорі співались пісні не лише в хорі, а й індивідуально і невеликими групами. Іх ми розуміємо на занятті, а вже вдосконалюємо у співі на дозвіллі. Чим не практика? Або візьмімо наш драматургік. Зараз на ньому готується уривок з «Пігмаліона» Б. Шоу. Йдите вистава англійською мовою. Теж, ви, думаю, погодитесь, допомагає засвоєнню іноземної мови.

— Ну, я крім того, вже пояснювалася, чому, вміти співати мас кожен вчитель. По тій же причині він мусить навчитися ставити різні сценки, освоювати інші нетрадиційні методи навчання. А в усьому цьому допомагає самодіяльність. І це на факультеті розуміють як викладачі, так і студенти.

— Розмову вів О. ОЛЕКСЮК.

в цей час попросити надбавку до зарплати, звертатися з проханнями про надання путівок, відпустки, а найголовніше — пропонувати руку і серце (зрозуміло, якщо збиратесь робити це всерйого). Дні успіху: 16, 22, 26, 31. Будьте пильні 15, 19, 27.

Рак [22. 06—22. 07].

Березень для Раків в цілому сприятливий як в матеріальному, так і в духовному плані. Легко засвоюються знання, з'являються нові мрії, ідеали. На душі спокійно і затишно. Нові зв'язки із зарубіжними партнерами і відрядження в цей період сприятливі для кар'єри та фінансів. Головне — не виявляйте слабкість характеру і не будьте надто чутливими. Але, коли такого настрою все одно не уникнеш, то виявіть його краще в сім'ї, де про вас піклуються, вас цінують і знають ваші слабості. Третя декада вимагає від Раків зміни характерних рис — зворотливості, хитрості. Життя запропонує перспективи, які Рак зможе реалізувати, лише відмовившись від старих звичок. Вам пощастить 15, 25, 29. Будьте розважливі 13, 16, 20, 27.

Лев [23. 07—22. 08].

З другої декади у вас починається новий життєвий цикл — час конфліктів, зміни стосунків з партнерами, серед підлеглих можлива зміна, що може привести вас до емоційних потрясінь. В цей час ви надто відкриті для конфліктів, природна привабливість знижена. Попри це над собою, змініть стосунки з партнерами в демократичніший бік. Виявіть якості вороди «котячих» — вміння вносити гармонію в дім, почуття, справи. В третьій декаді з'явиться перспектива вирішення конфліктних ситуацій, поліпшення настрою, головне — не замикайтесь в собі, і тоді успіх забезпечений — ви знову подобаетесь оточенню, цікаві сексуальні партнерам. Непримінності можливі 15, 23, 29. Відносно вдалі дні: 14, 18, 27, 31.

Діва [23. 08—22. 09].

Друга половина місяця відкриває перед вами нові перспективи. Це швидше стосується професійної сфери. Не виключено, що доведеться змінити роботу. Консерватизм, притаманний цьому знаку, не дозволить одразу примиритися із змінами звичок, оточення. Однак це період, коли зростає чутливість, підйом сексуальних відносин, які відкривають нові грани у партнерстві. Здоров'я не турбує. Вдача підмініврініша 15, 20, 29. Обережність не завадить 14, 18, 21, 27.

Терези [23. 09—22. 10].

Для Вас починається незвичний період — час вдачі, активної гонитви за задоволеннями, тільки роздратовує нестача матеріальних засобів і часу. Всі чекають значні невідправдані втрати. Діти також приносять в цей час багато клопотів, нерідко виявляються упущення в їх вихованні та освіті. Стережіться ризикувати через сліпу самовпевненість, безпечності в першій половині місяця. Можливі всякі несподіванки. Вагітність, що настала в другій половині місяця, дуже вдала, тому що дозволить з'явитися на світ дитині з яскраво вираженими талантами та інтелектом. Не втрачайте шанс на успіх 18, 23, 26, 31. Дні, що вильгають обачливості: 13, 20, 23, 27.

[Зак. на 8 стор.]

[Продовження].

Скорпіон [23. 10—21. 11].

У березні Скорпіоні відчувають наближення довгожданого успіху, який вони так старанно готували і приховували. Це зробить їх м'якими, менш егоїстичними і впевненішими у собі. Надлишок енергії, впевненість в собі, прекрасне самопочуття дадуть людям, що займаються спортом, чудові результати. Скорпіоні часто перетворюють свій дім у свою фортецю, обмежуючи доступ туди випадкових людей. Однак, в другій половині місяця ваш дім буде наповнений друзями і колегами. Ви — в центрі уваги, велиcodушні, доброзичливі. Такий стан допоможе вам знайти цікавих партнерів. Успіх можливий 17, 19, 25, 31. Будьте обачливі 15, 23, 29.

Стрілець [22. 11—21. 12].

Для Стрільців цей місяць характерний активним спілкуванням з родичами і сімейними турботами. Саме сімейне оточення Стрільця, як правило, живить інтуїцію і допомагає досягти успіхів. Нерідкі конфлікти з колегами по роботі та фінансові труднощі примушують шукати нові методи самовираження, і саме в березні його можуть осясти ідеї, що відкриють шлях до успіху. Єдине застереження — ці шляхи не завжди в ладах із законом, але Стрілець часто створює свої власні установки, відмінні від загально прийнятих. У березні їх віра в любов ідеалі, світле завтра лишиться непорушною і не виключно, що буде винагороджена. Цього місяця їх інтуїція нагадує стан прероків, і вони зможуть «побачити» своє майбутнє. Порадуємо дні: 15, 24, 29. Будьте обережні на поворотах 16, 20, 27.

Козерог [22. 12—10. 01].

Період, сприятливий для внутрішнього збагачення, вивчення законів природи та людини, бажання поправляти в ізоляції, закінчити розпочату справу. Вміння заглядитись в улюблений справу часто допомагає Козерогам уникнути депресій і негативних станів. Перша половина місяця характерна спокійним настроем, ви відійдете від минулых непримінностей, відчуєте себе значно молодшими, виявите нові сторони емоційного життя. Приємні дні: 11, 18, 23, 29. Будьте уважні 13, 20, 21, 27.

Водолій [20. 01—18. 02].

Уявя та інтуїція у багатьох Водоліїв, як і у Стрільців, в березні загостряться. Цей місяць повязаний з нахопиченими ідеями, емоції, матеріальних благ. Але існує небезпека, особливо в другій половині місяця, нестача стабільності, яка може послабити життєві сили, привести до хвороби. В березні вам буде легко вивчати мови, вчитися, писати романі і музику, розвивати свою інтуїцію. Радую гармонічні стосунки з партнераами, хороший контакт з дітьми. Добрий настрій: 14, 18, 25, 29. Непримінності можливі 16, 23, 27.

Риби [19. 02—20. 03].

Це останній знак зодіаку, кінець астрологічного року, тому самі риби часто відводять собі незначну роль.

У громадсько-культурному житті міста письменницький ювілей — це завжди подія. Думаю, не помилюсь, коли скажу, що літературний вечір відомого українського гумориста й сатирика Павла Добрянського став справжнім святом гумору, на якому зуваха дотепні й влучні слова і веселі сміхи. Вечір проходив в актовому залі нашого інституту.

Вшанувати ювіляра привізли побратими по перу: івано-франківські письменники Степан Пушник, Микола Кубик, Ігор Гаврилюк, київський поет Микола Карпенко, львівський гуморист Богдан Космій, тернопільські сатирики Володимир Барна та Богдан Бастюк, а також учасники фольклорного театру під керуванням В. Нестеренка, учні музичного училища імені Д. Січинського, викладачі та студенти педагогічного інституту, представники пар-

Усміхається людям

Павлові Добрянському — 60 років

тійних, радянських та профспілкових органів.

Слово про життєві і творчі шляхи ювіляра виголосив письменник Степан Пушник, який відзначив:

— Шістдесят — це осіння пора, коли надходить час збирати урожай, що правда, у Павла Добрянського він чималий: тринадцять гумористичних книжок. Твори письменника відомі далеко за межами України, а декілька з них навіть видруковано в одному німецькому часописі в НДР, правда, гонорар за них, як стверджує автор, не отримав ще й досі. Зовсім недавно в Москві у ви-

давництві «Советский писатель» вийшла книжка П. Добрянського «Купите — не пожалеете». І справді, хто придбав книжку письменника, той не пожалував. Тому, що Павло Добрянський усміхається людям зі своїх книжок гарно, талановито: щоб так сміялись, треба любити людей і мати шире і добре серце.

Письменник багато подорожує, виступає перед читачами. Його пам'ятають на Далекому Сході, в Росії, у Польщі. Очолюючи обласну письменницьку організацію впродовж шістнадцяти років, він ло-батьківських племенів

сердечно привітала ювіляра від імені викладачів, студентів та численних шанувальників таланту письменника професор кафедри української літератури педагогічного інституту імені В. Степаніка Л. М. Кіліченко.

— Мудрі японці говорять, що в дім, у якому звучить сміх, приходить щастя. Правду кажуть: хто, вміє сміятись, той вміє мріяти про майбутнє. Сміх і гумор Павла Добрянського допомагають переборювати труднощі життя. Читаючи гуморески письменника, ми відкриваємо для себе, що і в застійні часи автор боровся проти тих недоліків на-

ГУМОРЕСКА

«Кадра що нада...»

титься на всі боки та все на неї поглядає. Вона підходить до уча:

— Щось не зрозуміло, Валеріку?

— Я вже написав.

— Так швидко?

— А що там багато розводити, — хизується хлопчина.

— Здавай роботу і погуляй надворі.

Валерик виходить з класу, а вчителька розгортає його зошит:

«На канікулах, — пише Валерик, — відпочивав зі своїми. Мій тато інженер на заводі вкалує, а мама — інспектор ОблВОНО. Едик заварачує ділами на кафедрі в Інфізiku,

сестра Наташа в аспірантурі. Сестра хароша, і мама завжди каже, що у неї все попереду. Цього року ми всім кодлом змочалися до Сохумі. Море там кайфове. На пляжі до нас відразу пришвартувалися чувах Родя і футбольіст Артур. Футболіст усе біля сестрих круться, Прийде ввечері і каже: «Пірнай, старуха в плаття і дуємо в ресторан!»

Чувах Родя усе біля неї милодії на гітаре наярує... Мама хтіла, аби Наташа з Родею була. Як на мене, то Артур кадра — що нада... Я й сам мрію стати футболістом. Пацані вже тепер кличуть мене Пеле, бо до такої широкі

ної обводки мнячом, як моя, ім ще кашу гамати нада... А вони кайфові...»

Рука вчительки стиснулася у кулак так, що, здавалося, олівець зараз хруне. Враз він енергійно забігав по написаному, підкреслюючи рясні помилки та неправильно вжиті слова. Зупинився лиши навпроти виразу: «Мама — інспектор ОблВОНО». Чез рівнину вагання вчителька взялася за гумку й почала витирати сліди від олівіца.

А вже згодом вивела під твором Валерика «четири», щоправда, з величезним мінусом.

Павло ДОБРЯНСКИЙ.

[Закінчення].

льний, глибокий і емоційний знак, хоча ці якості у них часто приховані, і не проявляються у спілкуванні. І це може бути причиною багатьох вад — пияцтва, наркоманії. Якщо вдастся подолати ці вади, то можуть відкритися нові таланти, особливо у березні. Адже це час переходу в новий астрологічний рік. Тому як ви побудуете своє життя в цей період — таким буде і рік. Чи перейдете ви на новий етап свого життя, чи ні — все залежить тільки від вас. Дні, що вимагають обережності: 18, 23, 27, 31. Вдалі дні: 15, 25, 29.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

НА МЕРИДІАНАХ ДРУЖБИ

На адресу комітету комсомолу надійшло запрошення від клубу Інтернаціональної дружби імені Віктора Харі Ульяновського педагогічного інституту взяти участь у міжвузівському студентському фестивалі дружби. Він проходитиме з 21 по 25 квітня.

У програмі фестивалю — цікаві зустрічі, бесіди, дискусії, концерти, а ще — нові знайомства.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР імені ІВ. ФРАНКА РЕPERTУАР НА БЕРЕЗЕНЬ

20 «Ваш хід, королево!»
21 «Сто тисяч».
22 «У неділю рано зіляя копалав».
23. «Пішки».
31 Прем'єра «Запорізька Січ».

ШАНОВНІ ІВАНОФРАНКІВЦІ І ГОСТИ МІСТА

17—18—19 березня вперше у нашему місті в приміщеннях обласного музично-драматичного театру імені Ів. Франка

ГАСТРОЛІ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ТЕАТРУ МОД

У розважальній програмі «Шоу-атракціон» демонструватимуться моди від часів Київської Русі до наших днів, проходитиме аукціон (роздрібний продаж речей, які виготовлені у єдиному примірнику), який супроводитиме ансамбль «Кобза».

Приймаються заявки на колективне відвідування.

Квитки продаються у касі театру і уповноваженими на підприємствах.

Довідки по тел.: 2-24-45, 2-39-81.

Поч. 17, 18 березня — о 17.00 та 20.30; 19 березня — о 20.00.

Гарного вам настрою і вдалої покупки.

Кафедра філософії та редакція газети «Радянський педагог» висловлює глибоке співчуття лаборанті кафедри філософії Олександра Дмитрові Дідіка з приводу смерті його батька.

БЕРЕЗНЕВИЙ ВЕРНІСАЖ

БЕЗ СЛІВ. Мал. М. Журбенка, А. Гартвич. Редактор Євген ГОРДИЦЯ.

«Советский педагог» — орган парткома, ректората, профсоюзних комітетів і комітета ЛКСМУ Івано-Франківського педагогічного інститута імені В. Степаніка. Газета виходить на українському языке.

Газета виходить один раз на тиждень — у вівторок. Формат — 0,5 друкарського аризу газети «Правда».

Адреса: 284000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57. Телефони: 96-4-73, 96-4-41.

Івано-Франківська обласна друкарня управління у справах видавництв і поліграфії обласного комітету. м. Івано-Франківськ, вул. Чехова, 78.

Зам. 935.

Тираж 2000.